

Népköztársasági ösztöndíjasok

Az 1963—64-es tanévben a következő hallgatók részesültek népköztársasági ösztöndíjban:

MUNDRUCZÓ GYÖRGY, SÓVÁRI GIZELLA, SZABÓ KATALIN, SZEGŐ SZILVIA, ILLES IVÁN, MATHEISZ ERZSÉBET, NAGY ERZSÉBET, ZALAI ERNŐ, FORGÓ FERENC, GUTTYÁN MARGIT, HORVÁTH FERENC, ZSIGMOND ILDIKÓ, KOSZONITS KATALIN, MOZES LÁSZLÓ, MÁDI CSABA, TÓTH TAMÁS, SZABÓ GÁBOR.

Az év feladata:

— Tisztázni egyetemünk helyét a közgazdász képzésben

PACH ZSIGMOND PÁL ÉVNYITÓ BESZÉDÉBŐL

— Egyetemünk ismét megkezdte oktató munkáját, s ez minden évben ünnep, hiszen tanár és hallgató tanévben él; nálunk szeptember eleje az új év. Az idei tanévkezdést pedig a szokásosnál is meghittebbé teszi számunkra egy szép évforduló és egy nevezetes esemény.

E napokban lesz ugyanis 15 éve annak, hogy az új, önálló, marxista Közgazdaságtudományi Egyetem megnyitotta kapuit. S e másfél évtizedes fordulón első ízben köszöntünk egyetemünk falai között olyan hallgatókat, akik már a felszabadulás után, születtek.

Míndez természetesen nemcsak s nem elsősorban az évek múlását jelzi számunkra, de emlékeztet a már megtett — s talán nem is túlzás, ha ezt állítjuk — immár történelmi útra, eredményekre és feladatokra. Az eltelt 15 év egyetem életében önmagában talán nem is lenne hosszú idő. A most lezárult másfél évtized azonban egész történelmi korszak: 1948 őszén akkor hozták létre a Műszaki Egyetem egyik fakultásából az önálló Közgazdaságtudományi Egyetemet, amikor a felszabadulással kezdődő forradalmi átalakulás nagy jelentőségű szakaszához értünk, amikor Magyarországon győzedelmeskedett a proletárdiktatúra, amikor — csak néhány hónappal egyetemünk létrejötte előtt — megszűnt a nagy töké tulajdon, s a gyárak a munkások kezébe kerültek. Ez a nagy fordulat egyetemünk születési éve.

S az elmúlt másfél évtized alatt kialakult megerősödött, komoly tapasztalatokra tett szert egyetemünk oktatói kara. Rendkívül sokat fejlődött ez idő alatt az egyetemi oktatás színvonala. Sokat haladtunk a kommunista szakemberképzés korszerű irányainak kialakítása terén. A hagyományos szakképzési ágak mellett az egyetemi reformmunkák során hoztuk létre a terv-matematikát, a közlekedési, s legújabbban a nemzetközi kapcsolatok szakot. Számos szak képzési irányát lényegesen módosítottuk, egyes elavult képzési irányokat megszüntettünk.

Nagy lépéseket tettünk a tananyagok fejlesztésére, amikor egyes tárgyak oktatási anyagát — így pl. a matematikáét — radikálisan átalakítottuk, amikor a tudomány legújabb eredményeit tükröző új tankönyveket, jegyzeteket, előadásokat dolgoztunk ki. De nem kevés a még megoldásra váró feladat sem. Annak ellenére, hogy három évi megfeszített reformmunka eredményeként megszülettek a szakok tematikái, képzési rendje, hogy elkészültek a tantárgyak többségének új programjai, melyek — mint utaltam is rá — nemegyszer a tárgyak lényeges, strukturális változásait tartalmazzák, s végül, hogy jelentős lépések történtek már az új tananyagok kidolgozása terén is, néhány fontos, ha úgy tetszik, alapkérdés még megoldatlan. Ebben a tanévben kell többek között választ találnunk arra a kérdésre, hogy a felsőfokú közgazdasági képzés rendszerében milyen helyet kell biztosítani egyetemünknek, hogy a felsőfokú technikumok létesítéséből milyen konzekvenciák származnak képzési irányunkra, hallgatói létszámunkra stb. Állást kell foglalnunk a tekintetben, hogy az egyetemi jellegű képzési struktúra fejlesztése során hogyan nyújthatunk szilárdabb elméleti alapot, hogyan fokozhatjuk egyes szaktárgyak elméleti-elemző jellegét. Ennek keretében tisztáznunk kell azt a sokat vitatott kérdést, hogy vajon mit tekintünk általános közgazdaságtudományi alapot, mit közvetlen szakképzésnek és milyen arányt alakítsunk ki a két között — anélkül persze, hogy merev választóvonalat vonnánk közöttük.

De komolyan neki kell látnunk oktatási módszereink tökéletesítésének is. A jelenlegi szigorúan kötött oktatási formák célszerű kihasználása mellett a kötetlenebb és ezért a hallgatók önálló munkáját jobban megkövetelő formák kialakítása és kombinálása fontos új lehetőségeket teremthet. Csak ennek alapján közelíthetjük meg a hallgatói körhöz és óraszám sokat vitatott problémáját is; aminthogy ez segíthet hozzá az esti és kivált a levelező oktatás színvonalának oly kívánatos emeléséhez. Az utóbbi kérdés külön tanulmányozást igényel, annál is inkább, mivel az egyetem esti és levelező tanszakai iránti érdeklődés örvendetes módon tovább növekedett, s a most kezdődő tanévben 650 nappali elsőévesünk mellett, több mint 650 új esti és levelező hallgatót üdvözölhetünk körünkben.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Közhazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

V. ÉVFOLYAM. 14. SZÁM.

Ara: 50 fillér

1963. SZEPTEMBER 23.

LAPUNK TARTALMÁBÓL:

Beszélgetés az új tanszék vezetőjével

Vitaindító a vizsgajelentkezésekről, az oktatási módszerekről

A felelőtlenségnek is van határa...

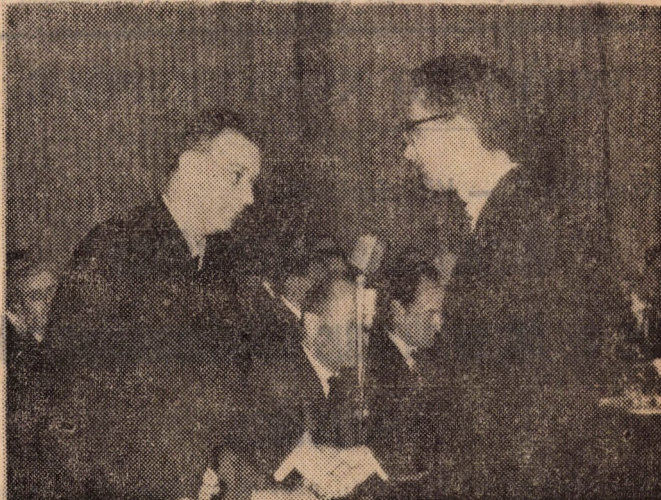
A Föld túlsó felén jártunk...

Kinevezések

A Művelődésügyi Miniszter megbízta dr. Réczei László egyetemi tanárt az újonnan alakult nemzetközi kapcsolatok szak vezetésével. Csanádi György docens pedig a jogi tanszék vezetésére kapott megbízást.

A művelődésügyi miniszter az egyetem címzetes docensei vé nevezte ki dr. Csikós Nagy Bélát, az Országos Árhivatal elnökét, dr. Neményi Istvánt a Beruházási Bank vezérigazgatóját, dr. Ganczer Sándort, az Országos Tervhivatal osztályvezetőjét és dr. Korán Imrét, a Vasipari Kutatóintézet tudományos főmunkatársát.

EGY A SOK KÖZÜL

Péterfalvy Pál az ünnepélyes évnyitón átveszi a kitüntetés diplomát Szabó Kálmán tudományos rektorhelyettesétől

KISZ Érdeméremmel

a legmagasabb KISZ kitüntetéssel jutalmazta a KISZ Központi Bizottsága Huszár Ernőt, egyetemünk KISZ Végrehajtó Bizottságának titkárát, abból az alkalomból, hogy Huszár elvtárs megvált tisztségétől. Ezután, mint a külkereskedelmi tanszék tanársegéde fog dolgozni az egyetemen, a KISZ-munkában pedig, mint

a VB kollégiumj felelőse vesz részt.

A KISZ-bizottság szeptember 6-i ülésén Király Andrásné, a KISZ Budapesti Bizottságának titkára adta át a kitüntetést, és hangsúlyozta, hogy Huszár elvtárs igen nehéz helyzetben vette át a KISZ-munka vezetését az egyetemen és rövid idő alatt kedvező

helyzetet teremtett. A párt és a felsőbb KISZ szervek biztosak lehetnek abban, hogy a Közgazdaságtudományi Egyetemen jó kezekben van a KISZ-munka. A KISZ Központi Bizottsága méltányolta Huszár elvtárs kérését, hogy szeretne oktatómunkát végezni és reméli, hogy a KISZ-munkában szerzett gazdag tapasztalatait egyetemi oktatóként is hasznosítani fogja.

Kahulits László elvtárs, az egyetemi pártbizottság titkára az Egyetemi Tanács és a Pártbizottság nevében megköszönte Huszár elvtárs munkáját, és átadta az Egyetemi Tanács és a Pártbizottság ajándékát.

A KISZ bizottság elfogadta Huszár Ernő elvtárs lemondását és a végrehajtó bizottság titkárává megválasztotta Bessenyei Lajos elvtársat, aki eddig a VB szervező titkára volt.

Új KISZ-titkárunk: Bessenyei Lajos

műveltségének fokozásához. Ezt szolgálják a már említettek kívül a tervezett elméleti beszámolók, és találkozik népszerű emberekkel.

A KISZ-munkának legfontosabb részét most is a tanulási képezi. Idei döntő feladatunk a tanulmányi fegyelem megszilárdítása. Elég egy pillantást vetni a tanulmányi eredmények listájára. Az egyetemi átlag is igen alacsony, és több szak illetve évfolyam még ezt sem éri el. Szembetűnő az első és második évfolyam gyenge érvégi szereplése. Elsősorban a meggyőzés eszközeivel szeretnénk élni, de fel fogjuk használni a jobb tanulmányi eredmény elérése érdekében az érdekvédelmi és a diákjóléti bizottság munkáját is, tehát az anyagi és erkölcsi ösztönzést egyaránt. Politikai munkánkban folyamatos célkitűzés és feladat a politikai tájékozottság elmélyítése, az unott-untig és még mindig nem elégszer hangoztatott sajtóolvasás. El kell érni, hogy a hallgatók az egyetemi képzést az aktuális kérdések ismeretével kiegészítve valóban érett ideológusokká váljanak. Az Ifjúság Fóruma előadások is az ifjúság mai problémáival fognak foglalkozni.

— Személyes terveim? Szeretnék jól levezgázni. Öt éves tanárszakos vagyok szeretném az államvizsgáimat teljesre letenni, és nagyon szeretnék megfelelni a funkciónak. Eddig mint szervezőtitkár dolgoztam a vb-ben, mint titkár továbbra is jól akarom elvégezni feladataimat.

Ezzel kapcsolatos terveim már szoros függvényei az egyetemi KISZ-munkának. Először célunk a KISZ-munkát gyakorlatiassá tenni, küzdeni minden ellen, ami munkánkat formálissá teszi. Elő példája ennek az ISZ mozgalom, ami igen helyes dolog, de az utóbbi időben kissé elszakadt a gyakorlattól. Ebben az évben az agitációt főleg a csoportos vállalkások érdekében fejtjük ki, és igyekszünk jobban ellenőrizni.

A KISZ-élet fellendítéséhez tartozik, abban fontos szerepet tölt be a klub. Főleg arra törekszünk, hogy az újonnan berendezett, minden igényt kielégítő klubnak törzsgárdája alakuljon ki, s a különböző rendezvényekre pedig minél többen jöjjenek el. A legfontosabb persze az, hogy ezek a műsorok színvonalasak legyenek. Idén is lesznek irodalmi előadások, tervezünk dzsesszklub indítást is. Szeretnénk, ha a változatos témákat felölelő rendezvények hozzájárulnának a hallgatók általános

Aktívaértekezlet

Az ipar-kari párt- és KISZ-alapszervezet 1963. szeptember 18-án a kar vezetői, nevelőtanárok, ifjú agitátorok, KISZ-csoportvezetők és alapszervezeti vezetőségi tagok részvételével nagytárgyalást tartott.

Az értekezlet foglalkozott a kar mozgalmi és tanulmányi munkájának elmúlt évi eredményeivel, s a folyó tanév feladataival. A beszámolókat Bikics István dékán és Marcell Jenő tanársegéd, a kari pártalapszervezet KISZ-felelőse tartották.

A továbbiakban bemutatkozott a megbízott kari KISZ-vezetőség, majd a megjelentek Megyeri Endre dékán helyettes, a kari MSZMP-szervezet agitprop. titkára külpolitikai tájékoztatóját hallgatták meg. Ez a tájékoztató a jövő hét végéig lezajló első politikai órák előkészítését szolgálta.

Az egyetemi pártbizottság

szeptember 20-án megtartotta évadnyitó ülését. A pártbizottság tagjai megvitatták a munkatervet és Kiss Artúr, Rencz István és Gulyás József a pártbizottság tagjaivá, Vági Ferencet és Kreskay Ferencet pedig a végrehajtó bizottság tagjaivá kooptálták.

A pártbizottság más munkaterületre távozott tagjainak Hay László elvtársnak, Meisel Sándor elvtársnak és Káplár József elvtársnak pedig jegyzőkönyvileg mondtak köszönetet az egyetemen végzett pártmunkájukért.

Kéthly Katalin

Pontosság óh!

Azért a golyáknak sem lehet mindent beadni... Az I. előadásban O'Neil „Üvegfigurák” c. színművét hirdették. Hát kérem! A darabot Tennessee Williams írta, a másik szerző neve pedig Eugene O'Neil.

— Elnézést a szórszállhasogatásért.

SZÉKEK

Még valamit az egyesről. Gyakorlati az olyan előadások, amelyeken az egész első évfolyam megjelenik. Sokan vagyunk, kevés a hely. Az előadás megkezdését zavarja, a „székbeszerzés”. Nem lehetne ezen állandó jellegű pótszékekkel segíteni?!

Akik nem jöttek vissza...

Nem azokról írok, akiket gyenge tanulmányi eredményük kényszerített az egyetem felhagyására. Ők jól tanultak, de nagyon bután viselkedtek. Szinte megdöbbentően bután...

Bárany Miklós elsőéves hallgatónk nem készült a gazdaságtörténet vizsgájára. A vizsga előtti este megkérte csoporttársát, Bódor Istvánt, menjen el, vizsgázzon le helyette. Bódor István — aki egyszer már sikeresen túljutott ezen az akadályon — másnap bement Miklós inderével, hogy levizsgázzon. Ez nem sikerült. A vizsgáztató a fénykép és az aláírás összehasonlításával rájött a csalásuk-

ra. A fegyelmi határozat Bódor Istvánt, — akinek már volt fegyelmi ügye — két évre, társát Bárany Miklóst egy évre kitiltotta az egyetemről. Röviden ez történt.

Ha csak ennyit tudnék, akkor is egyértelműen a két hallgató tette ellen kellene állást foglalnom. De jól ismerem Miklós okait, körülményeit és állítom, ha gondolkodva cselekszik, indokai alapján feltétlen vizsgahalasztást kapott volna. Így egyedül, saját meggondolatlanosságának köszönheti büntetését. Mert nem igaz, hogy egy húszéves fiatal ember annyira elvesztette fejét a számára oly fontos ügyben, hogy a lehető legrosszabb meg-

oldást válassza. Hogy csak pár megoldást említsek: fordulhatott volna nevelő tanárához, a dékánohoz, a vizsgáztatóhoz. A KISZ is többet tudott volna tenni, ha előtte kéri ki tanácsát, s nem miután megtörtént a baj. És a kollégium? Mindketten kollégisták voltak! Miért nem azoktól kérte tanácsot Miklós, akik szintén ismerték gondjait és hogy lehetett megfontolás nélkül elfogadni egy „barátja” tanácsát!

Bárany Miklós és Bódor István tehát most nincs közöttünk. Büntetésük intő példa és egyben tanulság: gondolkodj, mielőtt cselekszel!

V. GY.

A könyv az ész hidja

Hidat ácsol az ész,
Rajta szökken át a tan,
Kinél gyorsan ugrik,
Szánon sikklik a gondolat,
Máznak cammog
„Kusza” betűsoraival.

A gyár

A gyár a munka hangszere,
Sok munkáskéz — húrjai.
Hangja ősi, zenéje lágy,
Húrnak játszik a vonó
S önmagának dirigál.

Kovács László

EGYETEMI KÖNYVESPOLC

Avramcsuk F. — Vlaszievics Ju:

A gazdaság militarizálása és az imperializmus ellentmondásainak kiéleződése

Könyvtári száma: B 17 511.

A szerzők célja: a rendelkezésre álló legújabb adatok alapján megvizsgálni a gazdaság militarizálásának legfontosabb oldalait a tőkés országokban. A könyv három fejezetből áll, és a következő főbb kérdésekkel foglalkozik: a gazdaság militarizálásának okai és lényege az imperialista államokban, a gazdaság militarizálása és az imperializmus belső ellentmondásainak kiéleződése. Az imperializmus időszakában a gazdaság militarizálásának okait a szerzők a kapitalizmus egyenlőtlen gazdasági és politikai fejlődésének törvényéből vezetik le, és rámutatnak arra, hogy a gazdaság militarizálása — különösen az általános válság időszakában — még inkább kiélezi a gyarmattartó hatal-

mak és a gyarmatok, valamint a monopolista burzsoázia és a proletariátus közötti antagonizmusok ellentmondásait. A szerzők a gazdaság militarizálásának négy különféle módját ismertetik: 1. a haditermelésben dolgozó munkások által termelt értéktöbblet kerül felhalmozásra a haditermelésben, 2. a haditőke növekedése ideiglenesen a szabad tőkék bevonásával megy végbe, 3. a haditőke növekedésének forrása a polgári termelés azon ágazataiból áttáramló tőke, amelyek fogyasztási cikkeket és azok előállításához szükséges termelési eszközöket termelnek, és 4. a haditőke azzal a tőkével bővül, amely a termelési eszközök előállítására szolgáló termelési eszközöket gyártó ágazatokból áramlik át a haditermelésbe.

Hax, K:

Japan, a Távol-Kelet gazdasági hatalma

Könyvtári szám: C 15 036

A szerző célja e mű kiadásával a Távol-Kelet egyetlen fejlett iparú tőkés állama gazdasági fejlődésének, s e téren mutatkozó sajátosságainak átfogó ismertetése. Az adatszűrés sokoldalú bemutatása és értékelése mellett, az ily módon ki nem fejezhető tényezők — köztük a belső hajtóerők, speciális természeti adottságok, nemzetközi társadalmi adottságok, tradíciók és egyéb faktorok figyelembevételével ábrázolja a szerző Japan gyors lendületű iparosodásának folyamatát 1878-tól napjainkig. A könyv 9 részi tartalmaz, melyeken belül a fejlettek egész sorával igyekszik Hax mondanivalóit áttekinthetővé és könnyebben érthetővé tenni. Az első rész a japán iparosítás lényegét, megvalósításának menetét és fő hajtóerőit vizsgálja. A második és harmadik rész keretében az ország természeti adottságait és népességszámát vizsgálja a szerző — elsősorban az iparosodás szempontjából. A negyedik rész az ország energiaszükségletének alakulását és az ezzel összefüggő problémákat taglalja. Az ötödik részben az ipari termelés szerepét mutatja Japan iparosodásának folyamatában. Az egyes főbb iparágak fejlődését és nemzetgazdasági súlyának alakulását külön-külön is behatóan ismerteti a mű ötödik részében, kitérve azok részesedésére az ország kivitelében is. A következő részben a közlekedés-szállítás, a bank- és biztosítási vállalkozások és jelenlegi szerepét tárgyalja, bőséges adatanyag közlésével. Vázolja ezek jelentőségét az iparosodás folyamatában, majd átér a hetedik részben az állam, a nagy pénzeszoportok és a szakszervezetek tevékenységének elemzésére. A szakszerve-

zetek kialakulásának és szerepük igen rövidre fogott, sommas ismertetése után, a japán vállalatok üzemszervezési és üzemevezetési tapasztalatait mutatja be és értékeli a mű nyolcadik része. A zárórész Japan iparosításának szellemi alapjaival és jövőjével foglalkozik.

GREGOIRE DUVAL, egy francia kisváros gyógyszerárának tulajdonosa családijával és gyógyszerészével egy folyóparton vikendezik. A bőséges ebéd után néhány pohár bort fogyaszt a gyógyszerész társaságában. A gyógyszerészt nagyon igénybe veszi az emésztés, és elszundikál. A társaság nélkül maradt Duval, sétálni indul a folyóparton. Az egyik tisztán fűdörhára vetkőzve, meztelen felsőtesttel alszik a bájós, tisztcsaládapák vért forraló Katherine. Duval idegei felmondják a szolgálatot, ráveti magát az alvó lányra és meg akarja csókolni. A lány sikoltozni kezd, mire Duval ujjai kétségbeesetten, ráfonódik a lány nyakára. Amikor felfedezi, hogy áldozata halott, még kétségbeesettebben menekül a tett színhelyéről. A gyógyszerész még mindig alszik. A csónaktúráról visszaérkező feleség és gyermekek ébresztik a gyógyszerészt és az alvást imitáló Duvalt. A gyilkosság elkövetésével Sautralt, a lány szeretőjét vádolják. A bíróság esküdtjei sorába felveszik a fedhetetlen erkölcsi, tökéletes alibivel rendelkező Duvalt is. A bíróság bizonyítékok hiányában felfüggeszti Sautralt. A felfüggesztés nagy szerepe van Duvalnak, aki a látszólagos bizonyítékok tarthatatlanságának kimutatásában sikeresen tévelykedik, mert ő ismeri teljesen az igazságot.

ELEINTE GYÁVÁN MENEKÜL az igazságszolgáltatás elől és képmutatón éli megszokott életét, míg nem hosszú vívódás után felismeri környezetét és önmaga negatív magatartását, szakít addigi életmódjával, feladja magát a bíróságon és bűnhődni akar. Felesége és volt barátai a városka kispolgári intelligenciája elmebetegség diagnózisával szanatóriumba záratják, mert a nyilvános

A ROMBADÓLT

SKOPJÉRŐL

készítette ezt a felvételt egyik hallgatótársunk Mitropulosz Sztórisz

Új tárgyak

Bevezetés a géptanba
Gyümölcstermesztés
Sorbanállási modellek
Matematikai gépek

Az oktatási reform egyik eredményeként az ipar-szakon bevezették az ipartechnológia szakosított oktatását. A szakosítással új tárgyak oktatását, kezdtek meg az első évfolyam I. félévében „Természettudományos alapismertek” és „Bevezetés a géptanba” címmel. Az új laboratórium elkészülése lehetővé tette a belkereskedelmi szakon is a laboratóriumi gyakorlatot. Az oktatást az „Árúismereti alapok” című tárggyal kezdik. Az agrár-szakon szintén rendszeres laboratóriumi gyakorlatok bevezetését kezdik el, az „Agrotechnika” oktatásához kapcsolódva.

A közlekedési szakon idén először kezdődik a szak jellegének megfelelő áruismeret oktatása. Szintén ezen a szakon kerül bevezetésre a „Közlekedési technika” című új tantárgy.

A külkereskedelmi szakon IV. évfolyamon új tárgy a „Külkereskedelmi tervezése”. Ugyancsak új tárgy, a „Gyümölcstermesztés” oktatását kezdik meg az idén az agrár szakon.

A terv-matematika szakon a „Készletgazdálkodás és sorbanállási modellek”, valamint a „Számítástechnika” kerülnek bevezetésre, mint új tantárgyak. Nem éppen új, de az eddigiek továbbfejlesztésének eredményeként az „Elektrotechnika és matematikai gépek” című tantárgy szintén a terv-matematika szakon kerül bevezetésre.

Az első évfolyamon pedig az eddigiektől eltérően, a 210 órás matematika oktatás lesz a 240 órás helyett.

Ez évben indult meg az oktatás a nemzetközi kapcsolatok szakon, a szak jellegének megfelelően az I. félévtől kezdve „Aktuális külpolitikai kérdések” szemináriuma lesz. A II. félévtől pedig megkezdődik az „Egyetemes történelem” oktatása.

A tanári „A”, illetve tanári „B” szakot érinti a „Szaktárgyak oktatásának módszertana”, amely a IV. illetve V. évfolyamon kerül bevezetésre.

Nem éppen új tantárgy, de a régiók módosításának eredményeként kell beszélni a „Gazdaságtörténet” oktatásán belül történt változásról. Nagyobb súlyt kapnak a felszabadulás utáni évek problémái, ennek érdekében a II. félévi előadások jelentős része ezekkel a kérdésekkel foglalkozik.

A nyelvoktatás heti óraszámát egyes szakokon 4 órára növelték, hogy a hallgatók a második év végén orosz nyelvből záróvizsgát tehesse-nek és a következő két évben kötelező tantárgyként valamelyik nyugati nyelvet vehessék fel szintén heti négy órában.

Szűcs Enikő

Megnyílt a klub

Az újjáalakított KISZ-klub szeretettel várja a szórakozni vágyó hallgatókat és oktatókat. Ízléses berendezés, új játékok fogadják a klub látogatóit.

A hetedik esküdt

leleplezés kompromitálná őket. Erről a történetről szól a kiváló francia filmrendező, Georges Lautner filmje, a Hetedik esküdt. Ha csupán ezt a sablonos bűnügyi történetet kinálná számunkra, nem lenne érdemes szót vesztegetni rá. Itt azonban nem egyszerűen rémdrámáról van szó, Duval, nem a kéjgyilkosok ponyvaregényekben szereplő típusának, nem is az egzisztencialista irodalom szokványos (az emberölés közvetlen oka: tűző napsütés, bőséges étkezés által megterhelte gyomor, unalom, alkohol által gerjesztet ösztönök), gyilkosságának prezentálása. Georges Lautner ezt a történetet keretként használja ahhoz, hogy lerántsa a leplet a kapitalista társadalom által kitermelt kispolgári miliőről, arról a környezetéről, amelynek hálójában az ember képtelen emberként élni, ahol a hazugság a képmutatás, a törtetés, nyíltan soha be nem vallottan, de előfeltétele az ember létezésének, ahol, azt, aki nem fogadja el ezeket a játékszabályokat, eltávolítják a színpadról, mint Duvalt.

HOGYAN BONTAKOZIK KI ennek a világnak a kórképe a főszereplő gyógyszerár-tulajdonos egyéni drámáján keresztül? Duval a kispolgári lét periferiáján él, viszonylag távol tartja magát a cselekmény kisvárosának közéletétől, amelyből ifjútól kap a néző a vád képviselőinek magán- és hivatalos beszédeiből. Ezeket az embereket nagyfokú antihumanizmus és korlátozottság jellemzi. Számukra mellékes, hogy az igazi gyilkos, vagy az általuk kinevezett gyilkos felett mondanak-e ítéletet. Duvalt nem izgatja a polgármesteri cím elnyerése sem, míg a bridge-ba-

rátai (az állatorvos kivételével) mindent megtennének karrierjük érdekében. Ennek ellenére maga is benne él ebben a világban, vállalja annak képmutatását és apró hazugságait, bár nem tud azokba belenyugodni teljesen és ösztönösen tiltakozik is ellenük. E nélkül a tiltakozás nélkül nem volna gyilkossá sem, Duval belső monológja alapján és családi, valamint környezetére néhány jelenete által a néző elé tárul ennek az embernek a bel- és külvilága. Amint a külvilágnak (a társadalomnak), egyik jellemzője a képmutatás és hazugság, úgy jellemzője a Duval-család magánéletének is. Férj és feleség között házasságuk néhány éve után kiderül, hogy házasságuk nem sikerült, sem érzelmileg, sem intellektuálisan. Madame Duval számára élettársi viszonyuk célja a család kispolgári egzisztenciájának fenntartása lett, az első lenni az elsők között, a törtetés mind magasabbra. Ez a cél megölte érzelmi életüket, vagy amennyiben az meg is maradt, természetellenesen rideggé, mesterkéltté vált. Ezt a kapcsolatot fel kellett volna bontani, de a botránytól a család szétesésétől óvakodtak, mint a tűztől. Ettől való féltelmükben még egymásnak sem merték bevallani a normális kontaktus megszűnését.

MINDKETTEN A LÁTSZAT MEGTARTÁSÁRA törekedtek és ez teljesen logikus törekvés a konvenciókkal terhes kispolgári világban. Duval azonban sohasem nyugodott bele teljesen, elsősorban az érzelmek elvesztésébe, bármennyire is azt diktálta

értelme. Gyakran látja a romlottságában is romlatlan mesterkéletlen egyszerű, bájós, érzelmetől nem kiűresedett Katherinet. Beleszeretett és vágyakozott utána. Amikor a folyóparton félíg csupaszon és távol az emberekől meglátta, nem tudta tovább félretni a tiltalomfákat, meg akarta érinteni, megcsókolni azt, akitől valami mindig elválasztotta. Katherine ellenkezett, mert maga sem tudta, mit akar a férfi, és sikoltozni kezdett. Duval nem azért fojtotta meg, mert ellenállást tanúsított, hanem azért, mert megijedt attól, hogy erőszakoskodását felfedezik. Duval azért vált gyilkossá, mert visza akarta szerezni, azt, amit elvesztett, de gyávasága miatt képtelen volt azt elérni. Ahhoz, hogy ez sikerüljön, azt kellett volna szétépnie, amitől maga is félt. Éppen ezért Duval ebben a pillanatban és lelki konfliktusa folyamán maidnem a fináléig nem annyira tragikus, mint tragikomikus figura. A bírósági komédia folyamán átgondolja egész életét, sikerül legyőznie gyávaságát, bevallja a gyilkosságot, szakít minden-nel, ami ahhoz a társadalomhoz köti. Jövő azonban csak gondolatilag teheti bűnét, mert a társadalom lehetetlenül teszi a harcot az ellen, amittől olyan nehezen, csak egy rendkívül véletlen esemény kapcsán tudott megszabadulni. És itt válik Duval tragikus hőssé. Duval kétségtelenül bűnös, de még bűnösebbek az olyan viszonyok, amelyek kitermelik magukból a hazugságot, a képmutatást.

Néhány szót a szereplőekéről. Elmarasztalni nem lehet senkit sem, valamennyien jól oldották meg feladatukat. A Duvalt alakító Bernard Blier feladata magaslatán állt. Kár, hogy a magyar szinkron időnként túl komikussá tette a belső monológját.

Herédi István

„Munkával és helyes magatartással kell kitűnni!”

Beszélgetés Récei László professzorral

Ha igaz az a költői vallomás, hogy „*elmenni annyi, mint egy kicsit meghalni*”, akkor talán igaz az ellenkezője is: „*megérkezni annyi, mint újra megszülni, megerősödni, célokat látni, és akarni*”. Ilyen gondolatok vesznek körül az egyetem pezsgő légkörében, ahol még frissen meszeltek a falak, és a takarítás vidámitó tisztasága csillog mindenütt.

Ez az esztendő nagy megindulások, kezdések esztendje. A legérdekesebb talán az új szak, a „Nemzetközi ismeretek szakja”. A „Nemzetközi kapcsolatok tanszékén” Kende István kandidátussal ülünk Récei professzor elvtárs szobájában.

Először is köszöntjük Récei elvtársat az egyetemi ifjúság nevében, mindannyiunk nevében. Örömmel és szeretettel üdvözljük újra az egyetemen, ahonnan egy időre eltávozott és ahová újra visszatért.

Első kérdéseink a „Nemzetközi ismeretek szakjára” vonatkoznak. Az új szak azoknak a szerveknek kérésére létesült, akik nem a gazdasági jellegű, hanem más nemzetközi vonatkozású területekre keresnek közgazdászokat. A Külügyminisztérium a patronusa annak a 30 fiatal egyetemistának, akik előtt ígér sok a tanulás és munka. Récei elvtárs elmondja, hogy az új szak hallgatóival szemben kettős igényt támasztanak:

1. Bizonyos olyan tárgyak elsajátítását, melyet a többi szakon nem tanulnak.

2. Azoknak a tárgyaknak intenzív tanulását, melyet a többi szakon is tanulnak.

Közülük megemlíti a diplomácia történetét, a nemzetközi jogot, bizonyos protokollismereket, egyetemes magyar és összehasonlító alkotmánytörténetet.

Külön szó esik az idegen nyelvek tanulásáról. Két nyelvet a szó szoros értelmében el kell sajátítani. Tárgyalóképesség, írás, olvasás az orosz és választott nyugati nyelven — ezek a követelmények.

A beszélgetés nem a sablonos riportokat követi. Megkérdezzük Récei elvtáristól azt is, hol töltötte az elmúlt éveket. Elmondja kérésünkre, hogy három és fél esztendőig a Magyar Népköztársaság indiai nagykövete volt. A diplomácia második egyéniségévé vált, szerette a külföldet, hiszen Indián kívül még Ceylonban, Nepálban, Burmában és Kambodzsában is képviselte hazánkat. Bár jó szívvel volt diplomata, mindig élt benne a nosztalgia egyetemünk iránt. Egy kicsit úgy érezte, hogy nem a saját mesterségét űzi, hiszen élete gyújtópontja a tanárság, a pedagógia, embereket nevelni, tanítani.

Személyéről újra visszatérünk a fiatalokra.

Hangsúlyozni kívánom — mondja Récei elvtárs —, hogy ez a harminc egyetemi hallgató ne érezze magát isten ki választott népének. Illeszkedjenek be az egyetem más szakjainak hallgatói közé.

— Kitűnni saját magunk erejéből kell — folytatja a

professzor elvtárs — a tanulás terén is, és a magatartásban is példát kell mutatniuk a szak hallgatóinak.

A helyes magatartás a diplomatajelölteknek a politikai szilárdságon kívül olyan erény elsajátítása, melynek második természeté kell válnia. A jó modor, a választékos viselkedés és beszéd — ne valamilyen kívülről reánk aggatott szokásrendszer legyen, hanem váljék vérünké. A jó diplomata és a külügyi szakember kedves, figyelmes, előzékeny, személyiségében az erkölcs és a modor nemes egységben forr össze. Legyen tehát az említett tulajdonságokon kívül a természetesség is ideálunk.

A kar létszámára vonatkozóan is feltettünk kérdéseket. Megtudjuk, hogy 30-as a létszám. Nyílik azonban majd két éves továbbképző és rendes levelezőszak is, ahol a Külügyminisztérium dolgozói tanulnak majd.

Végezetül Récei elvtárs hangsúlyoz valamit, amiről nem is tudunk. A Külügyminisztérium világpolitikai előadásokat szervez a jövőben egyetemünkön, melyek nagy jelentőségűek lehetnek politikai műveltség fejlesztése szempontjából. Hasznos és fontos tudnivalókról lehet majd ezeken az előadásokon értesülni. Récei elvtárs szeretné, ha az oktatók és más karokon tanuló ifjúság is szép számban részt venne az előadásokon.

Fülei Szántó Endre

Hogy ne csak a jutalomkönyveiket olvassák...

Nagy többségükben már előadótörzseink padosaiban ülnek azok, akikről alább szó lesz. Egyetemünk új polgárai, KISZ-szervezeteink tagjai, váltak. Eppen ez adja az értelmet annak, hogy a felvételi vizsgák tapasztalatairól az előttünk álló KISZ-feladatok vonatkozásában beszéljünk.

Mert azt, hogy a megjelennek a felvételi vizsgák tárgyaiból milyen eredményt értek el, precíz módon meghatározhatjuk. Ha egy kicsit merészek vagyunk, ebből még a várható tanulmányi eredményekre is következtethetünk. Kiszámolhatjuk azt is, hogy a felvételt kérők között milyen volt a KISZ-tagok aránya. De hogy milyen a vizsgázók politikai tájékozottsága, társadalmi munkában való aktívítása, olvasottsága — arról csak jóval pontoslatlanabb képet készíthetünk. Pedig erre a felmérésre is szükségünk van. Szükségünk bizony, hiszen honnan találhatnánk ki máshonnan, hogy mire építhetünk, s mik a legelőőbb teendőink az első éves alapszervezetek létrejötte után.

Az idei első évfolyam a felvételi vizsgák tapasztalatait szerint sem jobbnak, sem rosszabbnak nem mutatkozik a megelőzőknél. Az sem okoz különbséget, hogy megszűnt a származás szerinti kiválasztás. Az értelmiségiek, vagy a fizikai dolgozók gyermekei között a tárgyait szempontok tekintetében nem lehet általánosítható különbségeket tenni.

No, akkor vége is az egész eszmefuttatásnak — szólhat közbe valaki — minden lehet a maga módján. Problémázgatásnak nincs értelme. De nem egészen így áll a dolog, mert a korábbi évekhez hasonló átlagos tájékozottság, átlagos érdeklődés mögött példáulan aktív és közömbös emberek is állnak. Gondunk természetesen az utóbbiakkal lesz, mert egyáltalán nem biztos, hogy ők mind kiestek a felvételi vizsgák rostjain. Annak lyukait — hogy a hasonlóan aktív maradunk —, majd ki zárólagosan a tanulmányi követelmények határozták meg. S volt olyan kislány, aki a felvételi bizottság előtt restellkedve, de tán egy kicsit büszkén is, így nyilatkozott: „En csak a jutalomkönyveimet szoktam olvasni”.

Ó — szabadon így monda-

ni — a könnyebb esetek közül való. A KISZ-instruktor, vagy egy épkezláb kultúros hamarosan felfedezheti, s meggyőzheti arról, hogy az olvasómozgalmakat az ő számára találta ki. Ha ugyan magától rá nem találma.

De mit szólnak, milyen melegséget fogadhatunk el arra, hogy egy falusi KISZ-szervezet vezetőségi tagja nem tudja, hogy náluk a tsz menyit osztott egy munkaegységre zárszámadást? Mert ilyen is volt. Meg olyan is, aki az akkor újszerűtű papát jól megnevezte, elmondta azt is, hogy mi volt a hivatala a konklávénél. Csak éppen arról nem tudott érdemlegesen említeni, hogy milyen feladatokat vállalt hazánk a szocialista országok munkamegosztásában.

Akad, aki — elejét veendő a további használat kérdéseinek — bejelentette, hogy sportlapokon és a szatirikus hetilapon kívül más sajtótípusokat nem vesz a kezébe. Az ilyenek már kellemetlenebb „esetek”.

Ne gondoljunk ám rosszra. Nem olyan emberekről van szó, akik képességeik híjával vannak, akik más mércéknek is alatta maradnak. Nem. Olyanokról, akik számára elég későn, itt az egyetemen kell áttörni a lustaságuk, kisebb

vagy nagyobbfokú érdektelenségük, idegenkedésük falát. S ezen a téren nagy feladat vár alapszervezeteinkre. A politikai óráknak, a csoportok közös kiruccanásainak, a taggyűléseknek úgy kell sikerülniük, hogy felkeltsék az emlegetett emberek érdeklődését. Mindjárt az elején. Hogy szívesen vegyenek részt KISZ-munkában, hogy a politikában ne valami száraz, pokorra szánandó dolgot lássanak. S amint ideológiai tárgyak ismeretivel gazdagodnak, tudják felhasználni azokat napjaink társadalmi, vagy a világpolitikai mozgásainak való értékeléséhez. De ezért a KISZ-aktivistáknak, felelősöknek, nevelőtanároknak keményen meg kell dolgozniuk.

Hasznukra lesznek azok a tapasztalatok is, amiket a mozgalmi munkában járatosabb elsőévesek gyűjtöttek a középiskolák és a munkahe-lyek KISZ-szervezeteiben. Ők közelebbről látják alakuló kollektívák tagjait, gyakran egy-egyuk többet tehetnek, mint két felsőéves instruktor.

Összegezzük tapasztalatainkat, szép számmal akad tenni- való. Megvalósíthatók ezek a feladatok. Ahogy mondtam szokás: „Most már csak dolgozni kell!”

Torma Imre

Mit? Hol? Hogyan?

A hallgatók régi problémáját fogja megoldani a könyvtár új kezdeményezése. Eddig sok utánjárással, kérdegetéssel kellett megismerkedni a kölcsönző és az olvasóterem használatának technikájával. A felesleges szaladgálást, tévedéseket megtakaríthatja az, aki részt vesz a könyvtár használatát bemutató ismer- tetésen.

A szakszerű kalauzálásra szeptember 20-tól november 1-ig minden hét péntek délutánján kerül sor. Egy-egy alkalommal 15–20 főt ismer- tetnek meg a könyvtár dolgozói a legfontosabb, alapvető tudnivalókkal.

Jelentkezni folyamatosan lehet az olvasószolgálatnál, a II. emelet 268-as szobájában. Ez a tájékoztatás igen hasznos

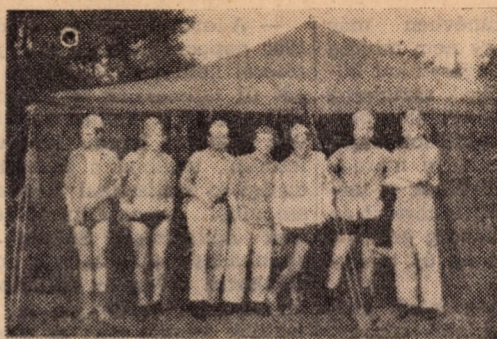
alapvető ismereteket nyújt, ezért főképpen az elsőévesek figyelmébe ajánljuk.

Közgazdasági Társaság hírei

1963. szeptember 24-én 16 órai kezdettel G. Kohlmei (NDK) professzor tart előadást egyetemünkön „A világkereskedelem törvényszerűségei és szerkezeti változásai”-ról.

Szeptember 27-én délután 14 óra 30-kor Nádas Kálmán, Kornai János és Nagy András a „gazdaságmatematikai módszerek nemzetközi fejlődése” címmel tart előadást. (Beszámoló a koppenhágai, a cambridgei konferenciáról.)

TÁRNOKON IS VOLTUNK

1. Első hajnal. Napfény, madárcsicsergés. Almosság, szűzsima tenyerek. Előttünk a három kilométeres út.

3. Szombat. Elsők vagyunk. Jutalom: Csilebécen mi nyitjuk a nemzetközi úttörőbort. Milyen szépen mutat a munkaruha! Sajnos, munkát még nem látott.

2. Fény... vakság... Nyikorog a talicskakerék, sajog a kezünk. „A táborosok atyja” brigádjónkunk szol — Fiúk, az első brigád sörjegyét kap az egyetemről... Hajrá!

4. Eltelt a két hét. Utoljára szorítjuk a lapátnevet. Munka, nyaralás. Fájdalom, szorakozás. Búcsú, vonat. Jó utat autósok! Mi csináltuk.

Szöveg: Alföldi. Foto: Mersich

A felelőtlenségnek is van határa

Azt, aki négy utóvizsgát szerez egy vizsgaidőszakban, eltávolítják az egyetemről.

Mínthogy az utóvizsgaidőszak lezárult nem érdemtelen megvizsgálni azt a kérdést, hogy kiket és miért távolítottak el az egyetemről. Különösen akkor, amikor végre a szükséges szigorúsággal léptek fel az illetékesek ebben a kérdésben. Ezt egyébként már régen meg kellett volna tenni.

Ha tüzetesebben megnézzük az eltanácsolt hallgatók érdemjegyeit, szomorú képet kapunk. Például Sz. I., II. éves külkerszakos hallgató hét tárgyból 5 elégtelent szerzett. Pontosabban oroszból nem engedték vizsgázní, statisztikából eleve utóvizsgára utasították, számvitel vizsgája elégtelen és két vizsgán nem jelent meg. Vagy nézzük B. E. II. éves belkerszakos hallgató esetét, aki két vizsgáján nem jelent meg. Ez csak két eset, sajnos igen nagy számmal vannak az ilyenek és ezekhez hasonlóak.

Az eltávolítottak névsorát nézve, két névre bukkantam. Kettőn négy-négy elmaradt vizsgájuk után, önként kérték elbocsátásukat az egyetemről és az Eötvös Loránd Tudományegyetemre mentek át. Nem hiszem, hogy jó megoldás lesz, ha így folytatják tanulmányaikat. (Lehet, hogy itt félreismertek képességeiket? Nemcsak elégtelen tanulma-

nyi eredmény miatt, hanem fegyelmi ügy miatt is távolítottak el hallgatókat. Itt három hallgató esetét szeretném megemlíteni. Ezek az esetek emberi fogvatékoságra utalnak. T. K. II. éves agrárszakos, N. L. és G. S. II. éves külkerszakos hallgatók, s mindhárman kollégisták. S mindhárman szobatársaikat károsították meg, meghozzá anyagiakban. Bár később a lopott összeget visszaadták. Nem hiszem, hogy számukra megérte 100 forintért elveszítteték további egyetemi tanulmányaik lehetőségét.

Lakatos Barnabás

Igényes elbírálást

Az új tanév megindulásával KISZ-alapszervezeteink, KISZ-csoportjaink első mozgalmi feladata az „Ifjúság a Szocializmusért” mozgalomban az 1962/63. tanév során tett vállalások teljesítésének elbírálása. A mozgalom elmúlt évi szakaszának értékelését alapszervezeteinknek szeptember 28-ig le kell zárniuk, ezért a KISZ-csoportoknak még a hét folyamán el kell dönteniük, tagjaik közül ki érdemli meg a mozgalom új jelvényét.

Szeretnénk segítséget, néhány instrukciót adni a vállalások teljesítésének elbírálásához. A KISZ-csoportok a hét folyamán tartsanak munkaértekezletet, beszéljék meg az elmúlt év munkáját, tapasztalatait; s ennek során értékeljék csoportjuk minden egyes tagjának elmúlt évi munkáját, emberi magatartását.

A bírálat egyik mérése a vállalások és teljesítések egybevetése legyen, de ne korlátozódjon csak erre. Általában a jelvények ítélesénél a mércét ne a formális teljesítéshez való merev ragaszkodás jelentse, hanem a csoport tagjainak végzett munkáját, képességeit és ezek kihasználásának a fokát vizsgáljuk elsősorban. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a vállalások lényegtelenek, hanem azt, hogy azok elbírálásánál óvakodjunk kell a szűklátókörűségtől, a sablonoktól, a merevségtől. Előfordulhat, hogy valaki konkrét vállalását nem teljesítette, de elért olyan eredményeket, amelyek —, noha nem tartoztak vállalásába —, legalább egyenértékűek azzal. Az egyik területen vállalon felül végzett, kiemelkedő munka esetleg kompenzálhatja másik terület hiányosságait. Meg kell nézni azt is, hogy a nemteljesítés teljesben az egyén hibája-e, nem játszottak-e más tényezők is szerepet benne. Ugyanakkor óvakodjunk kell a másik végétől is: ne legyen olyan KISZ-csoport, amely az ISZM-vállalások teljesítésének ellenőrzését komolytalanul, felelőtlenül végzi. Legyünk következetesen szigorúak a szakmai olvasómozgalomban és a tudományos diákkörökben vállaltak teljesítésének elbírálásánál, de vegyük nagymértékben figyelembe a szaktárgyakból elért eredményeket.

A politikai vállalások teljesítésének elbírálásánál vegyük figyelembe, hogy a csoport tagjai milyen aktivitással, milyen eredményességgel vettek részt a kongresszus irányelveit és határozatait feldolgozó szemináriumok munkájában, mennyire sajátították el azokat. A fentiek csupán néhány támpontot tudnak adni a munkaértekezletek levezetéséhez, csupán módszerbeli segítséget jelenthetnek, a döntéseket mindenkor a csoportok hozzák. Tegyük ezt az ügy jelentőségét ismerve, felelősségük teljes tudatában.

Egyetemünkön gyakran éri bírálat az ISZM jelenlegi rendszerét, s kétségtelen, hogy van ezek között helytálló észrevétel is. Ez azonban nem mentheti a felelőtlen, érdektelen, nem dolgozó embereket. Legyenek az elmúlt évi munkát értékelő csoportgyűlések kritikus bírálati az ilyen jelenségeknek, hiszen csakis így nyílik lehetőség a hibák kijavítására és jobb munkára.

Matheisz Erzsébet, a KISZ-vb tagja

Minisztertanácsi rendelet

a társadalmi ösztöndijokról

A Minisztertanács legutóbbi ülésén határozatot hozott a társadalmi tanulmányi ösztöndíj új rendszeréről. A rendelkezés egyaránt vonatkozik a régi és új ösztöndíjasokra. Az új társadalmi ösztöndíj legmagasabb összege 950 forint lehet. Lényeges változást jelent a műlthoz képest, hogy a vidéken munkát vállaló hallgatók havi 200 forint ösztöndíj-pótlékban részesülhet.

Szóla tettük...

Júniusi lapunk humoros-szatirikus írásban tette szavá a Szabadság-híd lábánál parkoló hajók által okozott zajt. Cikkünk azt merészelté állítani, hogy a hajók lármája erősen zavarja a tanulást és a tudományos munkát. A cikk mögött talán naívnak ható kérdés húzódtott meg: Miért éppen a Közgazdaságtudományi Egyetem ablakai alatt kell kikötőt berendezni? Miért kell egy-egy hajó motorját oktatási-tudományos intézmény közvetlen közelében bejáratni? Talán máshol is lehetne kikötésre alkalmas partszakaszt

„Kedves Szerkesztő Elvtárs!

Pár sorral szeretnénk reagálni a „Közzgazdász” f. évi 9. számában megjelent „Agresszorok a Duna-parton” c. cikkükre.

Remélem, a cikk nem valamennyi közgazdaságtudományi egyetemi hallgató nevében íródott. Egyébként a cikk bizonyos kitételeivel nem érthetők egyet. Diákok részéről ilyen hang megengedése igazságtalan és indokolatlan. A hajózás és a hajósok sokszor igen nehéz körülmények között végzik feladataikat annak érdekében, hogy a népgazdaság többi ágához hasonlóan a rájuk háruló feladatot megoldják. Az egyetem diákjainak csak azért áll módjukban, hogy tanulhassanak, mivel a hajósok is elvégzik termelési feladataikat.

Az egyetem diákjainak arra is gondolniuk kellene, hogy a MAHART „agresszív” tengerészeti csoportosulása a magyar belvízeiken a szellemi és fizikai munkában elfáradt dolgozók tiszteletét biztosít évről évre a kiránduló-hajókon pihenést és kikapcsolódást.

Hajóinknak Budapestén kikötőhelyet kell biztosítani. Az illetékes hatóságok a magyar vonatokról részére az egyetem előtti partszakaszt jelölték ki. Ezen rendelkezésen pillanatnyilag változtatni nem tudunk.

A Magyar Hajózás egyébként mindent megtesz annak érdekében, hogy Budapest csendjét ne zavarja. Így a Szabadság-híd pesti hídjénél levő várakozó helyet használó hajók részére olyan utasítás van kiadva, hogy hangszóróikat ne üzemeltessék.

Egyidejűleg kérem szerkesztő elvtársat, amennyiben a jövőben a hajózással kapcsolatban valamilyen panasz merülne fel, előzetesen, rövid úton keressem meg. Úgy gondolom, mind a lapnak, mind a hajózásnak hasznára lesz csak a jövőben, ha a cikkben foglalt kitételekről előzetesen elbeszélgetünk.”

Még felsorolni is sok...

Az elmúlt tanévben már megszoktuk, hogy nem mindig elég érdekes előadásainkat kö-művesek, festők, asztalosok munkája tette hangulatosabbá. A nagyobb átalakítások azonban a nyári szünetre maradtak, amikor kiürülnek a termek, folyosók. Mi is történt az alatt, amíg a diákság erőt, és „tökét” gyűjtött az új tanévre?

Hallgassuk meg miről számolnak be a legilletékesebbek, a munkálatok vezetői.

Igaz János bácsi,

egyetemünk gondnoka rögtön a legnagyobb problémával kezdte: a helyhiánnyal.

— A tavalyi 1600 helyett idén 1900 nappali hallgató elhelyezéséről kellett gondoskodni. A két új tanszéknek is teremre volt szüksége. Fontos átépítés volt a 306-os terem kettéválasztása, továbbá a mezőgazdasági és statisztikai tanszék szobáiból szemináriumi termek átalakítása. Sajnos a munkákat hátráltatta, hogy augusztus 17-ig az épületben tanfolyamot rendeztek, így a legtöbb munka csak az utolsó pillanatban készült el. Komoly építési munka volt a kazánok beállítása is. A gondosabb bekarítások szükségesek melegvíz, valamint fürdővíz biztosítására beállítottunk egy iker kazánt, egy kazánt az újjáalakított és kibővített menza kapott, kettőt pedig a Makarenkó utcai kollégium.

— Mi okozott legfőbb gondot a nyári munkák során az épületgondnokságnak?

— A hallgatók rongálása. Szomorú, hogy ilyesmit kell egyetemen megállapítani, de ez a valóság. A hallgatók nem vigyáznak a székekre, dobáik azokat, az asztalokon ug-rálnak, leszerelik az előadóterem székei-n lévő ütközőgumit... Későbbálással teszik tönkre az ajtókat, szekrényeket... A számok is mutatják a lelkiismeretlen rongálás eredményét: nyáron 500 széket és 200 tanulóasztalt kellett kicserélni, 800 ütközőgumit felszerelni. Ezeket a munkákat egyetemünk műszaki csoportja végezte, ők többet tudnak róla mondani.

Természetesen megkerestük a műszaki csoport vezetőjét,

Bayer László

műhelyfőnököt, hiszen a vezetése alatt dolgozó mesteremberek gyorsan és sok javítást végeztek el szeptember első feléig.

— Nem is tudom, hol kezdjem — mondta Bayer elvtárs

— hiszen a legapróbb javításoktól kezdve minden karbantartó, felújítómunka elvégzése ránk hárul. Például kicseréltük a II. előadó szuette pad-jait, kijavítottuk a tornaterem és az olvasóterem gumpadlóját. Mi végezzük a kollégium-mok vaságyainak átfestését csakúgy, mint az újjáalakított klub munkálatait. Helyszíni ellenőrzést gyakorolt műszaki gárdánk a menza átalakítási munkálatainál. Most folyik a Makarenkó utcai diákköthön 18-as és 22-es épületeiben a zuhanyozó teljes felújítása. A 20-as épület festésével sem tudunk a tanévnyitóra elkészülni.

Amikor ennyi ismerettel a tarsolyomban

Apáthy Lászlóhoz,

egyetemünk mérnökehez érkezem, ő még mindig tudott új dolgokat mondani:

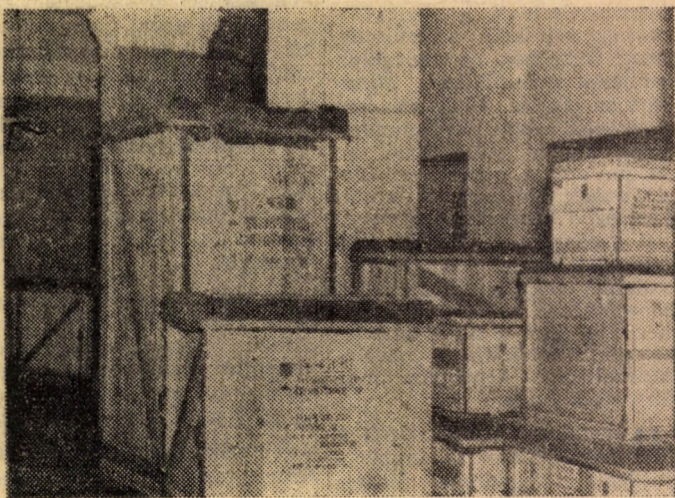
— A nyáron rendeztük be a Nyelvi Intézet fonetikai laboratóriumát. Most végezzük a Veres Pálné utcai kollégium tetőzetének felújítását. Megcseréltük a Makarenkó utcai kollégium 18-as épületének diszpécser asztalát, és a hozzátartozó hangszóróhálózatot.

— Szeretnénk megtudni, körülbelül mekkora összegbe kerültek azok a munkák, amelyeket részben felsoroltak interjú alanyaink?

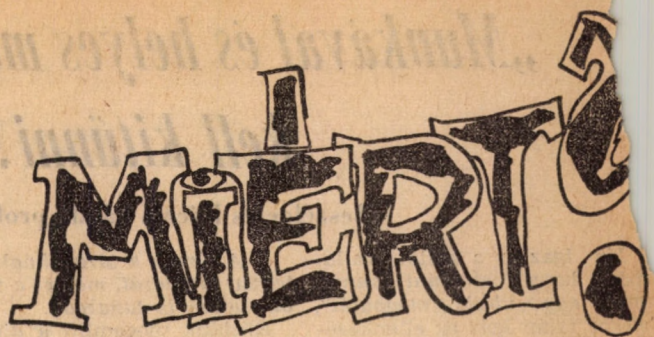
— A munkák egy része még nem fejeződött be, de zöme már elkészült. A költségeket ezekkel együtt tudom megmondani. A felújítások együttesen mintegy 2 450 000 forintot tesznek ki, a karbantartási munkák költségei pedig 650 000 forintot. A belső berendezési tárgyakra (asztalok, székek, szekrények, ágyak, paplanok stb) történt kiadások együttes összege körülbelül 350 000 forint volt.

F. P.

HOVÁ KERÜL?

Az Ural II. becsomagolva várakozik az aulában

A kérdés nem most vetődött fel bennem. Bizonyára mások fejében is megfordult már a gondolat, csak a kényes kérdések körül kialakuló misztikus tisztelet folytán nagyobb nyilvánosság előtt nem nagyon került szóba. Összetett, bonyolult, ellentmondásos problémákat megoldás helyett gyakran szoktak kényes kérdéssé tenni. Ez a legolcsóbb... — nem, nem megoldás, csak „elintézés”.

A külföldi üzemi gyakorlatok szervezése szerintem nem olyan komplexum, melyből jogosan lehetne kényes kérdést csinálni. A megoldáshoz vezető úton azonban kérdőjelekkel kell elindulni.

Miért éppen az ipari karról nem mennek hallgatók külföldi üzemi gyakorlatra? A másik két karon belül pedig miért van egyes szakoknak hagyományos joguk a külföldi utazásra, míg másoknak nincs?

A külföldi gyakorlaton résztvevőket hiába próbálják a végzett munka és érdem szerint kiválasztani egy-egy

szakon belül, ha más szakok eleve ki vannak rekesztve. Ráadásul a fenti kérdéseknek furcsa természetük van. Hiába ad valaki rájuk tökéletes választ, hiába „lesz megmagyarázva”, az egyszerű hallgatóban továbbra is ott él a paradox mondat:

— Most már értem, hogy miért. De, miért?

Az utolsó miérttel a szavak már tehetetlenek — csak a megoldás ad rá feleletet. A külföldi gyakorlat több mint egyszerű tanulmányi kötelezettség. Megbecsülése, jutalma azoknak, akik tudásukkal, tanulmányi munkájukkal az átlag fölé emelkednek, akik érdemesnek bizonyulnak a nyelvgyakorlást, élményeket is jelentő utazásra. Mert a külföldi gyakorlat még akkor is jutalom, ha többletmunkát jelent a dolgozat elkészítésénél és a kiadások egy része a hallgatót terhelik. Nem csoda tehát, ha minden évben visszszáznak a kérdések. Miért? Miért?

F. P.

Német nyelvi kör

Az idén a tavalyi sikeres kezdeményezés folytatásaként a német nyelvi kör ismét megindul.

Egyetemünk nagyon sok hallgatóját érinti a nyelv-tanulás kérdése. Mindenki előtt világos, hogy éppen a nyelvre vonatkozik talán a leginkább az, hogy nem elég, ha valaki a tananyagot jól megtanulja és a vizsgán is tudja, hanem képes legyen nyelvtudását alkalmazni a gyakorlatban bármilyen szituációban, olyan helyzetekben is, amelyeknek szószerűsége a tankönyvekben nem található meg.

A német nyelvi kör ebben akar a hallgatóknak segíteni. Lehetőséget akarunk biztosítani arra, hogy a németül tanulók többször találkozhassanak hazánkba látogató német fiatalokkal abból a célból, hogy közelebből megismerjék a német ifjúság életét, problémáit és hogy nyelvtudásuk a találkozások közben ugrásszerűen fejlődjen.

Terveink közt szerepel német nyelvű film megtekintése és kiértékelése, egy frankfurti külkereskedelmi kirendeltségen dolgozott elvtárs német nyelvű beszámolója külkereskedelmi és nyelvi problémákról, valamint műfordítási pá-

lyázat is, 200, 150 és 100 forintos díjakkal, amelyen csak a nyelvi kör tagjai vehetnek részt. (A pályázat meghirdetése rövidesen megtörténik.)

Programunk gerincét továbbra is az Express Utazási Iroda német turistacsoportjaival lezajló táncos (baráti találkozókat képezik. Hangsúlyozni szeretnénk, hogy munkánkban bárki részt vehet, a szerényebb nyelvtudás egyáltalán nem akadály, hiszen épp az a cél, hogy fejlesszük a nyelvtudást és ehhez az egyes alkalmakkor báknak segítségét nyújtunk.

Programjaink száma félévenként legfeljebb 4 alkalom (tehát nagy elfoglaltsággal nem jár), minden rendezvény péntek délután, ill. este lesz. A nyelvi köri tag-ság kulturális téren tett ISZM-felajánlásnak minősül. Első rendezvényünk szeptember 27-én du. 3 órakor lesz a klubteremben, amikor 25 német fiatalal lesz táncos összejövetelünk.

Német nyelvi köri tagságra bárki jelentkezhet Székely Andrásnál (III. évf. Külker. 2. csop.), vagy minden hétfő, szerda, pénteken a 11 óras szünetben a KISZ-irodán.

Székely András, a német nyelvi kör vezetője

„Minden jegy elment”

A mozi füstös előcsarnokában ember, ember hátán. Tömény izdadság-szag, a sarokban zavartalan szerelmespárok. Az előző előadás még tart. A vetítőterembe vezető kölépcsőt egyesek ülőhely céljaira használják fel. A festetlen hajú és festett szemű büfésnő félhangosan portékáját kínálja: a savanyú jelzővel illetett, töltetlen és rághatatlan édes-nemes cikorkát, melynek tartalma a celofánzacskóval szorosabb ragadásba került és amely celofánzacskót apró légy- és darázspiszkok tarkítanak.

Az utcán, a mozi bejárata előtt olvadó emberhegy hulladozik a mozdulatlan levegő-függönyben. A plakát ezt hirdeti: „Korzikai testvérek”. Kalandos, színes, olasz-francia film, 7. hétre prolongálva. Előadások kezdete: n10, n12, f2. A pénztárbalak feletti kis táblán ez áll: „A mai napra minden jegy elment”.

A közeli, kis moziban az utóbbi idők leg-sikerültebb, noha korántsem hibátlan magyar filmjét, az „Oldás és kötés”-t vetítik. A néző-tér jobbára kong az ürességtől, az előcsarnok-ban is csak néhány ember váltogatja a lábát.

— Nagyon szép film, csak szomorú. Nagyon szomorú — mondta egy könnyesepp lecsurgása közben az ismerős néni, amikor tudomására hoztam, hogy kicsoda fába vágtam a fejszém (azaz megtekintem a csodálatosnak ígérküz „Korzikai testvérek”-et).

„A Robinson család”, „Cartouche”, „A púpos”... sorolom az ugyanilyen típusú film-alkotásokat, amelyeket csak az utóbbi időben tűztek műsorukra filmszínházaink, természetesen a közönséget tanítandó és nevelendő.

A nézőseregről csurog a veríték, az izgalom-tól és nem utolsósorban a rekedt melegtől. És a közönség, miközben vizes hátát rendületlenül dörzsöli az ülések vigasztalanul kemény támlája, hol itt, hol ott lázba jön. Amikor a segítőcsapat megérkezik, valóságos örömmámor tör ki. A közönség ugyanis fogékony, tanulékony és nevelhető, a moziba is azért ül be, hogy lásson, tapasztaljon és élménnyel gazdagodva távozzon.

Mire is nevelnek ezek a filmek? A lehető legkülönbözőbb dolgokra. Arra, hogy bosszút kell állnunk megölt családunkért („Korzikai testvérek”), álljunk bosszút meggyilkolt apánkért is („A púpos”), segítsük a szegényeket és öljük meg a gazdagokat („Cartouche”), építsünk magunknak paradicsomot, ha történetesen egy lakatlan szigetre vetődünk, és ugyanezen a szigeten mérszáróljuk le a nevelésesen maszkírozott gaz kalózatokat, akiknek ráadásul a beszédképességük erősen korlátozott („Robinson család”). Csupa praktikus, időszéri és időálló mondanivaló!

Monumentális tömegjelenetek. Csatazaj. Hőklő és megvadult paripák. A paripákör porba hulló vitézek. A paripák által némileg elgázolt harcosok. Vannak döglött paripák is, vannak ugyancsak d... azaz hullá emberek. Természetesen ágyúszó, por, piszok, a porban vértenger és elgurult ágyúkerék, egy gazdátlan lopata és egy nyugalmazott emberfej társaságában.

Ez aztán az izgalom!

A báró cseballózik, a grófnő gyenge hang-ját igyekszik eregetni (nem sok sikerrel), hogy

valami csuda érzélgős dallamot csaljon elő magasztos torkából. A vendégcsereg tapsol, bravó, majd az ifjú dalmokok boldogságára üríti poharát.

Emlékett filmjeinkhez ugyanis úgy hozzá-tartoznak a szerelmespárok, mint a fogkrém-hez a fogkefe. Mondanunk sem kell, a fiatalok rögtön egymásba szeretnek, csak hogy valamilyen gonosz és lelketlen személy vagy személyek kezdetben boldogságuk útjába állnak. Vajon kik kerekednek felül ebben a gigászi küzdelemben?

Filmjeink egyáltalán nem szűkölködnek gonosz emberekben. Milyenek is ezek a gonosz emberek? Gonosz a tekintetük, hiú és bárgyú mosoly önti el gonosz arcukat, gonosz a szájszögletük, gonosz az állkiugrásuk, gonosz a ruhájuk és gonosz a paripájuk, gonosz a romlottak és gonoszban üresek, egyszerűen érthetetlen, hogyan lehet még ember a föld színén, hogy hogy nem irtották ki annak idején ezek a gonosz emberek a dicső emberi fajt.

Társasági táncokban sincs hiány. Az urak mindenhol táncolnak. Táncolnak a „Cartouche”-ban, táncolnak „A púpos”-ban, táncolnak a „Korzikai testvérek”-ben.

Alig győzőm csodálni filmjeink pazar színeit. Mert, hogy mindegyik filmalkotás színes, ugyebár, ezt emlitenünk sem kell. De, hogy milyen pazar szín pompát árasztanak a világoskék sziklák, a világoskék sziklák felett átspriccelő, mélykék tenger, a valószínűtlenül égszínkék ég, a sűrű erdő kékcasszürken derengő belseje, nemegyszer a főszereplő kékből játszó orcája!

Művér és műpalota. Ha az ujjad megsebesítik, ellenfeled töre markolatig vörös lesz a festéktől. Palotában a kulisszák alig győzik felhívni magukra a figyelmet.

Mindjárt vége lesz a filmnek. Már csak a

boldog szerelmespár mered balgán a vászon kékjéről. A zene is a tetőfokára hág.

Néhányan mozgolódní kezdünk.

Hangok a hátsó sorokból:

— Üljenek le, emberek! Nem löverseny ez!

Igazat kell adnunk a közügy védelmezőinek. Ettől az élvezettől, ettől a még hátralévő másfél perctől igazán helytelen lenne megfosztani hátul ülő embertársainkat.

Vége vége. Jövrünk ki. A közönség bágyadtan hőmpölyög alá a félhomályos kijáratí lépcsőn. Sokan ennyi izgalom után cigarettára gyújtanak. Mögöttem egy harminc körüli nő előveszi retiküljéből keszkenőjét és a szemét törölgeti.

Egy hónappal később.

A mozi füstös előcsarnokában ember, ember hátán. Fanyar esőszag, a sarokban zavartalan szerelmespárok. Az előző előadás még tart. A vetítőterembe vezető kölépcsőt egyesek ülőhely céljaira használják fel. A festett hajú és a festett szemű büfésnő félhangosan portékáját kínálja: a savanyú jelzővel illetett, töltetlen és rághatatlan édes-nemes cikorkát, amelynek tartalma a celofánzacskóval szorosabb ragadásba került, és amely celofánzacskót már kisebb mértékben tarkítják az apró légy- és darázspiszkok, mint egy hónap-pal ezelőtt.

Az utcán, a mozi bejárata előtt esernyők alatt emberhegy hullámszik, lerázva magáról „Mandrin kapitány”. A plakát ezt hirdeti: „Mandrin kapitány”. Kalandos, színes olasz-francia film. Előadások kezdete: n10, n12, f2.

A pénztárbalak feletti kis táblán ez áll: „A mai napra minden jegy elment”.

— epe —

Az érdeklődést szeretnénk felkelteni...

Lassan belezökkenünk az új tanév kerékvágásába, megkezdődtek az előadások, a szemináriumok. Beindul a KISZ-alapszervek, KISZ-csoportok munkája. Azt hiszem, mindannyian szeretnénk, ha egyetemünkön a KISZ-élet még jobb, színesebb, változatosabb lenne, mint az elmúlt évben. S hogy mit teszünk ezért?

1

Először Takács Gézával, a II. év külker-alapszervezet titkárával beszélgettünk. — Alapszervezetünk vezetősége már megtartotta első megbeszélését. Összeállítottuk a félévi munkatervünket. A tagok politikai érdeklődését szeretnénk felkelteni, ezt tartjuk egyik legfontosabb feladatunknak. Elhatároztuk, hogy minden taggyűlésre meghívunk egy-egy előadót, aki válaszol azokra az időszerű gazdasági, politikai és ideológiai kérdésekre, amelyeket a tagság előzőleg összegyűjtött. Szeretnénk színesebbé tenni a taggyűléseket. Mindjárt az elsőre Hidegkuti Jolit kértük meg, tartson előadást a félévi munkatervünkéről. Kirándulást szervezünk három napra a Börzönybe. Szeretnénk, ha összekovácsolódna az alapszervezet és ezt csak így, a közös programokon keresztül érhetjük el. Munkatervünkben szerepel, hogy a társadalmi munkát jobban megszervezzük a tavalynál. Ezek egyelőre csak tervek, de remélünk egy félév múlva az érdekelésnél mint teljesített vállalásokról beszélhetünk róla. Végül szeretnénk néhány aktív KISZ-tag nevét megemlíteni, akik az elmúlt félévben sokat dolgoztak az alapszervezetben, és akiknek munkájára ezután is számíthatunk: *Tevet László, Gecsi Kiss Eszter és Mádi Csaba.*

2

— A munkaértékelést mi még nem tartottuk meg, de tervekről én is beszélhetek — kezdi Nagy Erzsébet, a II. éves belker alapszervezet titkára. Alapszervezetünk problémája — de azt hiszem, ez általános —, hogy a tagság nem érdeklődik az ISZM iránt. Szerintem elsődleges feladat az lenne most, hogy a mozgalmat rugalmasabbá tegyük. Az elmúlt évek során kicsit ellaposodott, sablonossá vált. Igyekeznünk fogunk, hogy alapszervezetünkben a vállalások változatosabbak legyenek és azokat valóban teljesítsék is. Másik orvoslásra váró probléma a taggyűlések fegyelmé. Elismerem, hogy esetenként a vezetőség tehetett róla, hogy szervezési vagy egyéb okokból nem volt elég színvonalas a taggyűlés. Igyekszünk olyan napirendi pontokat összeállítani, ame-

lyek érdeklik a tagokat és ellenőrizni tudjuk a megjelölt is. A politikai órákat az eddiginél jobban akarjuk megszervezni, mert ez egyik módja annak, hogy megvitassuk az időszerű politikai kérdéseket. Az ifjú agitátorokat rendszeresebben fogjuk felkészíteni a politikai órák anyagából. És most szeretném megemlíteni alapszervezetünk néhány tagjának nevét, *Baranyi Ákos, Zsugovics Imre, Faith Emília* sokat dolgoztak az elmúlt évben. Szeretnénk ebben az évben is számítani rájuk, mint lelkiismeretes emberekre.

3

Bartha Ferencet mint a III. évfolyam külker-alapszervezetének új titkárát kerestük fel.

— Munkánkat idén az ISZM-mozgalom köré szeretnénk felépíteni. A múlt év eredményeit is új módon fogjuk kiértékelni. Nem admi-

nisztratíván, az ISZM-lapok merev figyelembevételével, hanem a KISZ-csoportok véleménye, bírálata alapján ítéljük oda a jelvényeket.

— Mi a véleményed a tagok eddigi tanulmányi eredményeivel kapcsolatban? — A tagság öntudatában bízunk. Elvégre a harmadik már szakév, így a tanulás elsősorban személyes érdeke mindenkinéknél. Majdani munkája szempontjából. Problémáink természetesen vannak. Például a 2-es csoportnál gyakran változik a KISZ-csoportvezető. A tagok szétszórta, kis csoportokba tömörülnek. Reméljük, hogy a legutóbb megválasztott csoportvezető meg tud bírkozni ezzel az egészségtelen csoportszellemmel.

— Hogy kik azok, akikre idén is leginkább számítunk? Tavalyi munkájuk alapján elsősorban *Loidl Mátyást, Seregi Lászlót, Gyurkovits Gizellát és Kovács Attilát* említem meg.

Brüll

Kedves Olvasónk!

A „Közgazdász” régebbi előfizetése e hónapban lejárt. Az elkövetkező napokban terjesztőink megkérnek előfizetést megújítására.

Az egyszerűbb nyilvántartás és a terjesztők munkájának megkönnyítése érdekében ezúttal mindig egy tanévre kérjük az előfizetést. Mivel régi előfizetéseid szeptember végéig szólt, az 1963–64-es tanévre 9.— Ft előfizetési díjat kérünk.

Az első évesek és azok, akik eddig nem voltak előfizetők, 10.— forintot adjanak oda a csoportvezetőnek, illetve a terjesztőnek.

Akik példányonként szolták megvenni a lapot, azokat kérjük, hogy lépjenek az előfizetők táborába. Így biztosabban jutnak az újsághoz. — mi pedig könnyebben tudjuk felmérni a szükségletet. Előfizetési szelvényt a szerkesztőségben vagy a terjesztőktől kaphatsz, amit kitöltve a 10 forinttal együtt a terjesztőnek (elsőfokú a csoportvezetőnek) kell odaadnod. Visszamenőleg megkapjátok a szeptemberben megjelent két lapszámot is.

Kérjük azon olvasóinkat, akik nem a nappali tagozatra járnak és terjesztőinkkel nem tartják a kapcsolatot, hogy személyesen vagy posta útján újítsák meg előfizetéseiket. Az új tanévtől új előfizetők bekapcsolódását is várjuk.

Tájékoztatásul még egyszer közöljük: ezúttal mindig hat oldalon megjelenő lapunk ára 50 fillér. Ennek megfelelően kéthetenkénti megjelenés mellett, az előfizetési díj a 10 hónapos tanévre 10.— forint.

Előfizetéssel is támogassátok a „Közgazdász” munkáját! SZERKESZTŐSÉG

Könyvárusítás

Kedves színfolt volt egyetemünk kulturális életében a KISZ által szervezett könyvárusítás. Vajon milyen formában és mikor indul meg újra? — ezzel a kérdéssel fordultam Szilágyi Szabolcs negyedéves hallgatóhoz.

Válaszából kiderült, hogy a ruhatárral szemben levő földszinti szekrény hamarosan megtelik a legkülönbözőbb könyvekkel. A „repertórium”: műszaki és szépirodalmi alkotások, valamint szótárak, nyelvkönyvek egyaránt szerepelnek. Megkaphatjuk majd a Kossuth Könyvkiadó könyveit, így például a politikai gazdaságtan tankönyveket is. A vásárlás kezdeményes: 30 forintot felül két havi, 50 forintot felül három havi részletben fizethetnek. Meg-

rendeléseket is felvesznek. Az árusítás hetente kétszer a déli órákban történik — ezt majd részletesebben hirdetni is fogják. Ezenkívül minden ösztöndíj fizetésekor, így már a hetén is lesz az aulában könyvvásár. Az árusítás népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, hogy az elmúlt tanévben a mintegy 4–5 ezer forint értékű könyvvállományból kb. 25 000 forint forgalmat bonyolítottak le. Az idén Fehérvári István lesz Szilágyi Szabolcs segítőtársa az első felében. A második felévtől kezdve pedig már két másik vállalkozó szellemű és lelkes diáktársunk veszi át „maszek” boltunk irányítását. Jelentkezni már most lehet!

— tin —

Ismét tárcsázunk...

telefonügyben

Amikor jogos igények nagyon sokáig maradnak kielégítetlenül, hajlamos az ember a dolognak nagyobb jelentőséget tulajdonítani, mint amekkora azt ténylegesen megilleti. Már nem a több száz ember több száz méternyi felesleges sétája bosszantja a problémákkal tördődőket — hanem a mozdulatlanóság.

A nyilvános telefonállomás felszerelésének égető szükségességére érveket halmozni felesleges. Aki bent tölt az épületben egyetlen napot és saját szemével látja a késő estig tartó nyüzsgést, a hallgatókból, és tanfolyamok, előadások résztvevőiből összetevődő emberáradatot — aki mindezt látja és mégsem ismeri el, hogy végre már nyilvános telefonállomás kell egyetemünkön — azt érvekkkel úgy sem lehet meggyőzni.

Nem is hiszem, hogy a belátással lenne jelen esetben probléma. Közbellyel szölv, „napnál világosabb”, hogy kell a telefon. Csak a belátásom tül — tenni is kellene valamit, megmozdítani a holtpontra levő ügyet. Hisz nem nagy dolog az egész. Nem kell belőle nagy problémát csinálni...

De azért meg kell csinálni.

— kl —

Egy perces interjú

az idegenvezetésről

Az Expressz Ifjúsági és Diákutazási Iroda idegenvezetői osztályának referensétől, Onodi elvtársától érdeklődtünk idegenvezetői tanfolyam ügyében:

— Szerveznek-e idegenvezetői tanfolyamot ezen az őszön is, az elmúlt évekhez hasonlóan?

— Az idén, hasonlóan az elmúlt évek gyakorlatához, idegenvezetői tanfolyamot indítunk. Jelentkezéseket 18–30 éves korhatáron belül fogadunk el, értesítéssel rendelkezőtől, akik legalább egy idegen nyelvet beszélnek társalgási fokon. Jelentkezni lehet az Expressz személynévtől osztályán szeptember végéig. Szükséges iratok: önéletrajz, és az egyetemi KISZ-szervezet ajánlása. A jelentkezőket felvételi vizsgára hívjuk be, ahol megvizsgáljuk nyelvtudásukat, történelmi, művészettörténeti, politikai felkészültségüket, és nem utolsósorban rátermettségüket. Akit a vizsgabizottság megfelelőnek tart, tanfolyamon vesznek részt, amely jövő év tavaszán zárul, szakmai vizsgával, az illető idegen nyelven.

A tanfolyam díja előreláthatólag 100 forint lesz. Az eredményesen vizsgázók idegenvezetői igazolványt kapnak, mellyel bármely idegenforgalmi szervnél (Expressz, IBUSZ, Idegenforgalmi Hivatal, SZOT) elhelyezkedhetnek. A tanfolyam az egyetemi vizsgaidőszakban szünetel. — fejezte be nyilatkozatát Onodi elvtársnő.

Lakatos Barnabás

Mátrafüredi nyaralás

A képek elárulják, hogy az alábbiakban nem egyetemi hallgatókról lesz szó, de fontosnak tartottuk, hogy legalább ezzel megörökítsük a jól sikerült gyermeknyaralattal emléket, amelyet szakszervezeti bizottságunk teremtett a dolgozók gyermekeinek. Nem új gyakorlat egyetemünkön a nyári üdültetés, de ebben az évben különösen szerencsésen sikerült. Míg néhány éve mindössze 27 gyerek nyaralt két csoportban, ezen a nyáron már négy csoport töltött 3–3 hetet Mátrafüreden. A szakszervezet kibérelt egy villát és az étkeztetést házilag, önköltséges alapon oldotta meg. Egy gyerek napi négyzseri étkeztetéséért 25 forintot kellett fizetni a szülőknél. A koszt bőséges és jó volt, minden gyerek hízott, ami nem is csoda, hiszen olyan kedvenc csemegékből, mint gombóc, palacsinta evésversenyeket is rendeztek s előfordult, hogy a győztes 28 szilvágombóc elfogyasztásával került az élre.

A szórakozást a mátrafüredi strandon, a közeli SZOT-pályán és kirándulásokon taláhatták meg a gyerekek. Minden csoport volt a Sás-tónál, Kékestetőn, Mátraházán, Gyöngyösön. A szakszervezet a televízióját is leküldte a nyaralóba, pingpongasztal is volt, a gyerekeket úszni tanították. Az élet úttörő napirend szerint zajlott, a felügyeletet egyetemünk dolgozói közül látták el társadalmi munkában. A szakszervezet ezért köszönetet mond nekik és egyben felhívja a figyelmet, hogy jövőre szintén minél több dolgozót várnak nevelői munkára, a mátrafüredi gyermeküdülőbe.

A jól sikerült, eredményes gyermeküdültetés nyilván örömmel tölti el dolgozóinkat, de bizonyára mindenkiben felmerül a kérdés, miért nem lehet hasonlóan megszervezni a felnőttek, esetleg a családok üdültetését is? Az üdülőhelyeken egészen kis vállalatok biztosítottak maguknak egy-egy üdülőt

— egyetemünk semmiféle ilyen létesítményt nem mondhat magáénak. Pedig bizonyára a mi dolgozóink is igénybevennék akár kettős rendeltetéssel is; nyáron üdülőnek, télen pedig alkotóháznak. Jó lenne, ha szakszervezeti bizottságunk valamilyen megoldást találna saját üdülő megteremtésére.

Vita-Vita-Vita

Korszerűsítsük az oktatás módszereit!

A közel hároméves reformmunka során jelentősen előrehaladtunk az egyetemi oktatás korszerűsítésében — de egy fontos terület, az oktatás módszereinek korszerűsítése még ez ideig háttérbe szorult. Beszéljünk erről rektorunk is évnvtőjában és nagyon sokat fogunk még erről hallani az elkövetkező évben. Eppen ezért szeretnénk lapunk hasábjain helyet adni azoknak a gondolatoknak, ötleteknek, amelyek az oktatás módszereit kívánják tökéletesíteni. Kérjük oktatóinkat és hallgatóinkat, hogy minél többen mondják el javaslataikat. Elsőnek a politikai gazdaságtan tanszék új, szeminárium elképzeléseiről kérdeztük meg Barla Szabó Ödön elvtársat:

A kiértékelő tanszéki értekezletek régi gondja, hogy a politikai gazdaságtan szemináriumok módszere, különösen a második évfolyam középiskolai, a lexikai tudás biztosítása ellenére sem felel meg az egyetem célkitűzéseinek. Nem felel meg annak, hogy az önálló munkára jól felkészítse az egyetemről kikerülő közgazdászokat.

A jövőben a szemináriumok ötven százalékában kérdezz-felelek játéka, a másik felében pedig önálló, főleg szóbeli be-

számoló lesznek. Az anyagkövető és önálló szemináriumok arányát a tanszék határozza meg, viszont azt a tanárok döntenek el, hogy a szakok jellegének megfelelően, milyen anyagrészeket dolgozzanak fel. Például a tervszerűség tárgyköréből két anyagkövető és két önálló irodalmi anyagot fognak tartani. Az iparászervezéssel keveset foglalkozik a jegyzet, előadás sem lesz, ezért ezt a témát ala-

posabban fogják feldolgozni önálló beszámoló alapján. Az is jó az új típusú szeminárium munkában, hogy egyre több hasznosítható, jó szakmunka jelenik meg, így például Lakos Sándor: A szocializmus alapjainak lerakása, Berend T. Iván: Újjáépítés és a nagytöke elleni harc Magyarországon. Ezek a könyvek kiválóan alkalmasak a magyar gazdaság fejlődésének feldolgozásához.

Az új módszer — a látszat ellenére — az előadások és jegyzetek, valamint a kötelező irodalom alapos ismeretét tételezi fel, mert csak ezek segítségével lehet jó előadást tartani. A szeminárium szereplésén kívül a vizsgára bocsátás feltételei közé tartozik a beszámoló és szeminárium dolgozatok megfelelő elkészítése is.

Reméljük, hogy a gyakorlat igazolni fogja a módszer helyességét.

Néhány szó a vizsgaidőszakról

Igaz, hogy már elmúlt és a következő még messze van, de talán jó lenne idejében levonni az elmúlt vizsgaidőszak néhány tanulságát.

A vizsgára jelentkezés eddig úgy történt, hogy a tanszék által kijelölt időponttól kezdve a hallgatók a meghatározott vizsganapokra egyénileg vagy esetleg csoportosan adhatták le jelentkezéseiket, amit természetesen később már nem lehetett megváltoztatni, legfeljebb komoly indok esetén. Ha az egyes csoportok között jelentkezték, akkor nem volt annyi probléma, különösen, mert egyes tanszékek közös vizsga esetén hajlandók voltak új vizsganapot is beiktatni. Közös vizsgázás azonban nem mindig oldható meg, az egyéni jelentkezésekkel pedig nagyon sok baj van. A megjelölt időpontban ugyanis nem hogy délelőtt, de már reggel nyolc órákor sem lehet megfelelő időpontot találni, mert a vizsgapánikba eső hallgatók tömege rendszerint hajnali 4–5 órákor sorba áll a tanszék ajtaja előtt, és reggel 8-ór körülszázan várják beérkező adminisztrátort. Ennek eredményeként kevés

hallgató tudja úgy beosztani vizsgáit, hogy jól felkészülhessen. Néha egy napra két vizsga esik és ez akkor is kellemetlen, ha előtte két héttel lehet felkészülni. Egymás után következő napokon vizsgázni szintén nem nagy öröm.

Mindez persze nem marad hatástalan, sőt, nagyon is élénk reakciót vált ki. Aki nek nem megfelelő a beosztása, állandóan szaladgál egyik tanszékről a másikra, és az adminisztrátor nem tud mihez kezdeni, mert, ha minden kérésnek engedne, a megállapított rend teljesen felbomlana, káosz keletkezne.

Az oktatók sem tudnak egy nap alatt egy egész évfolyamot levizsgáztatni. Húsz embert vizsgáztatni már komoly megterhelés, de vannak tanszékek, ahol egy napra tíz főnél többet az oktatók nem vállalnak.

A vége tehát az, hogy a hallgatók nem tudják vizsgáikat jól elosztani. Ezen végre ideje lenne valahogy segíteni. Összhangot kellene teremteni az egyes tanszékek vizsganapjai között, főleg ha csak kevés nap van kitűzve. Az is zavart okoz ugyanis,

hogy egyes tanszékeken kevés vizsgaidőpontot jelölnek meg. Ha megszűnnének ezek a gondok, bizonyos mértékig a tanulmányi átlageredmények is javulnának.

Azzal, hogy a problémát most felvetettük, még semmi nincs megoldva. Jó lenne, ha azok, akiket a kérdés érint, hallatnák szavukat. Cikkünket vitaindítóknak szánjuk, remélve, hogy oktatók, hallgatók egyaránt elmondják a lapban véleményüket, s ezek a vélemények hozzásegítenek az illetékesek a megoldáshoz. A mostani helyzet semmiképpen nem fogadható el. Oktatóinknak, hallgatóinknak, az adminisztrátoroknak egyaránt rossz. A vizsgára jelentkezés régi formája talán jó volt addig, amíg egyetemünkön egy-egy évfolyamon legfeljebb 2–300 hallgató tanult. Ma azonban, amikor a másodévesek létszáma 500 felett van, az elsőévek pedig mintegy 650... úgy véljük, ez a módszer nagyon is kiskorinak bizonyul...

O. K.

A Föld tulsó felén jártunk

Hidegkúti Jolán az egyéni összetett verseny eredményhirdetésekor (a kép jobb szélén).

Egyetemünk hallgatói közül négy sportoló vett részt az idei Universiade versenyein. Tapasztalataikról, élményeikről elsőnek Kamuti Lászlót kérdezzük meg, aki mint ismeretes tagja volt a második helyezett elért törzscsapatnak, egyéniben azonban nem jutott el a döntőig. Mi volt ennek az oka?

— Elsősorban száraz mellhártyagyulladásom. Dél-Amerika éghajlati viszonyai ugyan valamennyi európai versenyzőt sújtottak, de engem erősen hátráltattak. Amikor ott jártunk tavasz eleje volt. Az éjszakák ilyenkor rendkívül hűvösek, nappal pedig a levegő páratartalma eléri a 90–95 százalékot. Sok kívándorolt magyar él ezen a vidéken. Ők már általában megszokták az ottani éghajlatot, legtöbbjük még a felszabadulás előtt emigrált. Vendégül láttak bennünket, sokat beszélgettünk velük. Érdekes, hogy a fiatalok is megtanultak szüleiktől magyarul, pedig soha életükben nem voltak Magyarországon és többségük valószínűleg nem is fog hozzánk eljutni.

— Az éghajlaton kívül mi volt még szokatlan és furcsa számotokra?

— Például a közlekedés. Elképzeljük, mi lenne Pesten, ha brazil mintára az autóbuszok és villamosok a hivatalos megállóhelyeken kívül mindenütt megállnának, ha valaki le és fel akar szállni. Az autóközlekedés hatalmas káosz. Szabályok alig vannak — talán csak annyi, hogy egyes utcákba behajtani tilos. Az össze-vissza rohangáló járművekhez hozzá

kell még képzelni, hogy 1920-tól kezdve szinte minden évjáratból találhatunk forgalomban lévő kocsikat.

— Milyenek az árak Braziliában?

— Mint majdnem mindenben, az áraknál is a szélsőségek jellemzők. Az élelmiszerek és a minimális létfenntartáshoz szükséges cikkek ára alacsony, ugyanakkor a tartós fogyasztási cikkek, luxusáruk ára hallatlanul magas. Szélsőségek mindenütt. Szegénység és gazdagság a legnagyobb végletekben található meg egymás mellett. Hallottunk egy tipikus viccet a brazilai „tökéskarrieréről”. A bevándorló megkérdezi: mennyi idő alatt lehet meggazdagodni, ha tökével érkezik az ember? A válasz: öt év alatt. A bevándorló újabb kérdése: és ha töké nélkül jön valaki? A válasz: akkor két év alatt. Először ugyanis el kell veszíteni a pénzt.

Hidegkúti Jolán, női tornászcsapatunk sikeres szereplésével kezdti a beszámolót.

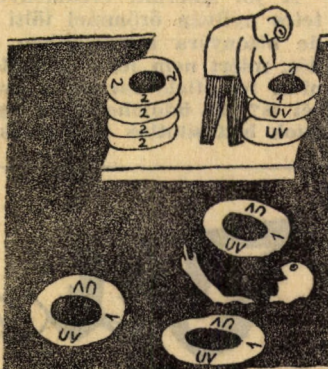
— Ez volt a harmadik Universiade. A magyar női tornászcsapat első alkalommal

indult ezen a kis olimpián. Csapatversenyben elsőként, egyéni összetettben pedig egy második és egy harmadik helyet szereztek. Én voltam a harmadik.

Braziliában jól esett a szíves fogadtatás. Az emberek nagyon barátságosak és különösen irántunk nyilvánult meg nagy szeretet. Szereplésünk iránt az érdeklődés állandóan fokozódott. Edzési lehetőség sajnos kevés volt, mert a torna Braziliában nem olyan elterjedt, mint nálunk. A női torna szinte ismeretlen. Sokan most láttak életükben először női tornászokat. És a tornacsarnok állandóan zsúfolva volt. Azt hiszem, mindannyiunknak nagy élményt jelentett az Universiade, igazi olimpiai légkörben versenyeztünk — fejezte be rövid kis beszámolóját Hidegkúti Jolán.

Faklen Pál

Segélykiáltás szeptember végén

Könyörgöm, professzor úr, dobjon már végre amazokból is.

Hírek az egyetemi

sportéletéről

A sportklub vezetősége ebben az évben is megszervezi a „hagyományos” sportbajnokságokat. A bajnokságok időpontjai a következők:

Kosárlabda (férfi-női)

Kezdet: október első fele. Jelentkezési határidő: október 1. Nevezési létszám: hat fő.

Asztalitenisz (férfi-női — egyéni, csapat)

Kezdet: október első fele. Jelentkezési határidő: október 1. Nevezési létszám: háromtagú csapat.

Atlétika (férfi-női)

Kezdet: október 7 vagy 14. Jelentkezési határidő: október 1. Nevezési létszám: korlátlan.

A salikbajnokság alapszerzői szinten kerül lebonyolításra. A csillagtúra megszűnik, helyette évfolyamkirendülések lesznek.

A bajnokságokra a kari sportfelelősöknél lehet jelentkezni. A természetjáró szakosztályba jelentkezni lehet a 11 órás szünetekben, a sportklub első emelet 124-es termében.

Az NB II-es férfi kosárlabda-csapat két mérkőzése, a VM KÖZERT és a Bp. Előre elleni, a rossz idő miatt félbeszakadt. A csapat jelenleg teljes létszámmal és nagy ambícióval készül a szeptember 29-i VTSK elleni rangadóra.

Magyarai Sándor

LENGYEL EGYETEMISTÁK A KLUBBAN

Az idei „évad” megnyitójaként — lengyel egyetemisták részvételével jól sikerült klubdelután zajlott le hétfőn az újjáalakított klubban. Vendégeink köszöntése után Siklós Béla egy Liszt-művet adott elő, majd lengyel barátaink mutatták be néhányat népük dalaiból. A hangulat igen jó volt, s csakhamar megindult a társalgás. Többnyire orosz nyelven folyt, de

időnként „nemzetközi nyelven”, amely nemes ötvözete volt a hirtelen eszünkbe jutó orosz, német, angol és francia szavaknak, helyenként élénk gesztikulációval kísérve. S hogy a találkozó sikeres volt, azt fényesen igazolja az a sok jelvény, képeslap, no és „ad-resz”, amely e néhány óra alatt gazdát cserélt.

— Sívári —

GÓLYABÁL!

Az idei Gólyabál szeptember 28-án este pontosan 9 órakor kezdődik.

NYITÓTÁNC: A BUDAPEST MODERN TÁNCEGYÜTTES

ZENE: BERGENDI ISTVÁN ZENEKARA

ÉNEKEL: KOMÁR GABRIELLA ÉS BÁNFALVI FERENC

Az étteremben cigányzene

ÉJFÉLKOR MŰSOROS GÓLYAÁVATÁS

Egyetemünk minden hallgatóját és oktatóját szeretettel várjuk!

Gólyáknak a megjelenés nem kötelező, de azért jöjjenek el minél többen!

GÓLYABÁL!

Mikor mászik négykézláb az elsőéves hallgató?

Ugye, furcsa kérdés! Nehogy félreértés essék, arról a cselekedetről van szó, amikor egy magasabb rendű élőlény — embernek nevezik — úgy közlekedik, hogy előrehaladásában egyaránt használja lábait és — kéznek nevezett — mellő végtagjait. Nos, hát ez a folyamat játszódott le szeptember 12-én 10—13 óra között az I. előadó emeleti aijtájánál. Célja: besurranás az előadóba. Kezdetben arra gondoltam, hogy „ejnye, ejnye, még csak az első héten járunk egyetemre, és mégis vannak, akik már „csúsztatnak!” Am csakhamar felvilágosítottak, hogy ma van a fizetés. Nagyon bambán nézhettek, mert egy nyomtatványt adtak a kezembe, amely szerint az ösztöndíj és a szociális támogatás az elsőévesek részére csak szeptember 12-én 10—12-ig történik, megtoldva azzal, hogy „aki a határidőket nem tartja be, a juttatásoktól eszik”. Megdöbbentő. Hát úgy látszik, a mi egyetemünkön baj van az öntudattal! Még mindig előbb a „piszkos anyagiak” — és csak aztán a filozófia?

Vagy talán mégsem az első-sők öntudatában van a hiba? Kovács László

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138 m.
Szerkesztő: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Megjelenik 2 hetenként
Készül a Szakra Lapnyomdában

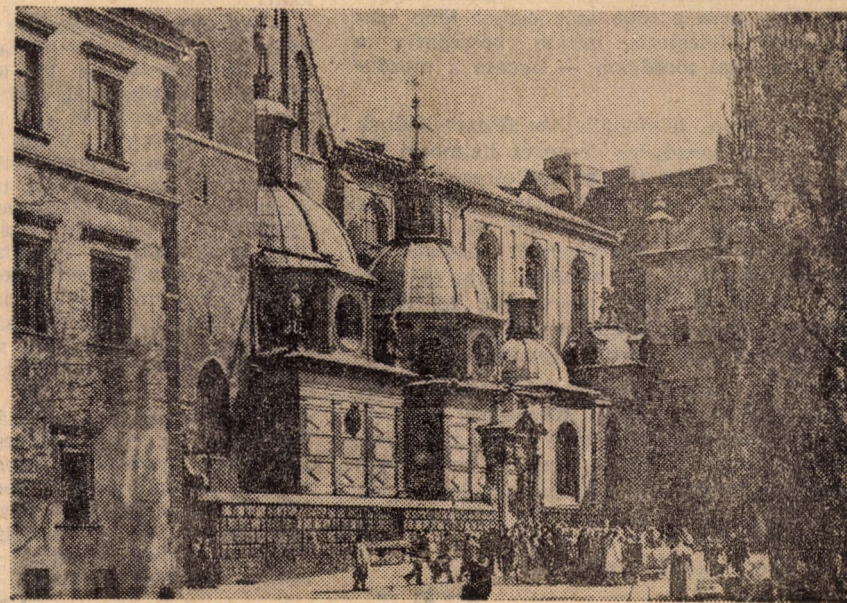
olyan, mint bármely más tánchelyiség. Csak egy kicsit modernebb, egy kicsit hangulatosabb, egy kicsit barátságosabb és sokkal kedvesebb. A zenekar — diákokból áll —, kitűnően játszik. Gitárral, szakszofonnal, szívvél-lélekkel. A hangulat mindig emelkedett, igaz az asztalok üvegeivel vannak tele. Narancslé, citromszörp.

Lemegyünk a bárba. Csigalépcső, pókháló, vasvitések. Amikor kicsit hozzázokunk a félhomályhoz, meglátjuk kezükben a poharakat. Nem annyira citromszörp, nem annyira narancslé.

A helyiséget egy hatalmas faszírf választja ketté. Két piros lámpaszemével a bárpulton álló poharakba néz, a farkán öt méterrel odébb szerelmespár csókolózik. Ők később érkeztek, már nem jutott nekik hely a falakba vájt üregekben.

Hajrá, magyarok!

Másnap reggel néhány rock and roll-lal a lábunkban, reggelizni indultunk a közeli tejbárba. Már száll-lónk kapujánál jártunk, amikor focizó gyerekekre lettünk figyelmesek. Rövid tanácskozás után Csaba és Laci kijelölték a magyar csapatot, melyben ők kaptak helyet, és néhány pillanat múlva az ellenfél legidősebb játékosa, a hétéves Jan már el is indította a labdát. Kezdetben az ellenfél támadott többet, de az első gólt mégis mi kaptuk. Am barátaink biztatása származott adót fiatal csapatunknak, és néhány óra elteltével már mi vezettünk huszonegy-húszra, bár Gusztó és Jancsi kezdeti lelkesedése egy kicsit mintha alábbhagyott volna.

De mi töretlenül küzdöttünk tovább, s nem hiába. Egy baloldali támadás után Csaba beadását Laci szé- dülletes erővel lötte kapura. A kapus hiába vetődött.

A szemben levő ablak pozdorjává zúzódt.

Wieliczka

A város tizennégy kilométerre fekszik Krakkótól, nem nagy távolság, elhatároztuk, hogy meglátogatjuk a híres sóbányát. Lift és falépcső vezet a több száz méteres mélységbe. Mi legalábbis lefelé a falépcsőt választottuk.

Már több száz lépcsőfokot mentünk lefelé (gyermekkorunkban kb. ilyen mélyen képzeljük el a pokol kapuját), amikor közölték velünk, hogy még újabb százötven méter, újabb sok száz lépcsőfok és elérjük a legmélyebb pontot.

— Majd minden gyönyörű fehér lesz — gondoltuk és meggyorsítottuk lépteinket.

Leértünk és sóbálynnyá váltunk. Minden szürke volt, és semmi sem csillogott. De így szürkén-szomorúan talán még jobban tetszettek a letűnt századok szentjeinek sóból kifaragott szobrai, a kápolnák szerény csendje.

A föld alatti tónál nekünk is elmesélték az ősi legendát, mely szerint teljesül a kívánsága annak, aki néhány pénzdarábot dob a vízbe.

Mi is dobtunk, és azt kívántuk, hogy jó stoppot kapjunk Varsóba.

Bazsó Csaba

Práger László

(Folytatjuk.)

Másfél óra Párizs

Tíz perc múlva már egy vadonatúj Simca röpített minket Krakkó felé. A vezető — kis bajuszú, göndörhajú, csupa temperamentum, vidám emberke, valahonnét Párizsból — a kanyarokban is tartja a száz-aszáz-huszas tempót.

— Bei uns sind bessere Landstrasse —, mondja tört németiséggel és nem kis büszkeséggel. Voltak már Párizsban? — kérdezi aztán, és meg sem várva a feleletet, már beszél is a Montmartre-ről, a Bourbonokról, Kopáról, Brigitte Bardot-ról, az új ősi divatról, s közben cigarettázik, integet, nézi az autótérképet és néha egy-egy pillanatra még arra is jut ideje, hogy a volánt igazítsa.

— Na és De Gaulle? — kérdezzük, mikor végre szóhoz jutunk.

— Jók a lengyel nők, mi? — válaszol és egy nagyot nevet.

Diákok és királyok

Krakkó Lengyelország múzeuma. Főleg a gótika hagyott ránk sok emléket. Legérdekesebbek a főtéren a

Salamander

Van hivatalos neve is, de mindenki csak így hívta Krakkóban. Főnn